

**A Nagyatádi Járásbíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: 20.P.20.472/2018/59.
A tanács tagjai: dr. Gelencsér Szabolcs bíró
A felperes: Lombard Lízing Zrt.
6722 Szeged, Tisza Lajos krt. 85-87.
A felperes képviselője:

Az I.r. alperes:

A II.r. alperes:

Az alperes képviselője: Csuka és Vámos Ügyvédi Társulás
7400 Kaposvár, Csokonai u. 2. III/18.
(ügyintéző ügyvéd: Bukliné dr. Vámos Csilla)
7400 Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 25.
A per tárgya: kölcsöntartozás

Rendelkező rész

A bíróság a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül adja ki az I.r. alperesnek a forgalmi
rendszerű típusú személygépkocsi törzskönyvét.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek 280 000.-
(kettőszáznyolcvanezer) Ft perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Kaposvári Törvényszékhez címezve a jelen bíróságon lehet elektronikus úton vagy a nem elektronikusan kapcsolatot tartó fellebbező fél esetén papír alapon három példányban benyújtani.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, a bíróság azt indokoltnak tartja, vagy tárgyaláson fogantatosítható bizonyítást kell lefolytatni. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésében kell előterjesztenie. A fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított tizenöt napon belül tárgyalás tartását kérheti.

A felek kérelme alapján sem kell tárgyalást tartani, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 379. és 380. §-ban meghatározott okból kell hatályon kívül helyezni, a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, a fellebbezés csak a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével, illetve az előzetes végrehajthatósággal kapcsolatos, vagy a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul.

I n d o k o l á s

- [1] A Lombard Finanszírozási Zrt. felperesi jogelőd és az I.r. alperes 2010. február 15. napján kölcsönszerződést kötöttek egymással, melynek alapján a felperesi jogelőd, mint hitelező a kölcsönbevevő számára 1 505 920.-Ft pénzkölcsönt nyújtott abból a célból, hogy az I. r. alperes a típusú személygépkocsi tulajdonjogát megszerezze. A szerződés tartalma szerint az egyedi kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdéseket a szerződés elválaszthatatlan részét képező Lombard Finanszírozási Zrt. hitelezési tevékenységére vonatkozó üzletszabályzata (HITGd/2010.01.01.) tartalmazza. Az I.r. alperes kijelentette, hogy az egyedi kölcsönszerződésben, annak elválaszthatatlan részét képező opciós szerződésben, valamint az Üzletszabályzatban és a hirdetményben foglaltakat megismerte, megértette, azokat a szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismeri el, és az Üzletszabályzat átvételét a szerződés aláírásával nyugtázza. A felek rögzítették, hogy a THM mértéke 16,20 %, a mértékadó devizanem CHF.
- [2] Az I.r. alperes, mint kölcsönbevevő által választott kamatváltozás és árfolyamváltozás I. elszámolási mód: normál deviza alapú finanszírozás (normál deviza konstrukció). A kamatváltozást és árfolyamváltozás I-et a kölcsönbevevő a kölcsönbeadó hirdetménye szerinti gyakorisággal köteles megfizetni. A rendszeres törlesztő részletek számát 96 db-ban állapították meg a felek, a rendszeres törlesztő részletek összege 96 x 25 285.-Ft 2010. március 25. majd azt követően minden hónap 25. napja esedékességgel. Az összes törlesztő részlet összege 2 427 360.-Ft. A saját rész 594 080.-Ft.
- [3] A szerződéskötés napján az I.r. alperes kockázatfeltáró nyilatkozatot is aláírt, annak tartalmát a felperes határozta meg. Aláírásával elismerte, hogy a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázatairól szóló tájékoztatót elolvasta, azokat megértette, és tudomásul vette. A kockázatfeltáró nyilatkozat lényegi tartalma szerint a deviza alapon történő finanszírozás választásával az ügyfél élvezheti a deviza piacának előnyeit, ugyanakkor viseli annak kockázatait is. A nyilatkozat a kamatkockázat körében egyebek mellett tartalmazza, hogy a változó kamatozású konstrukció a hitelfelvevő szempontjából kamatkockázattal jár, ez adott esetben azt jelentheti, hogy ha az adott deviza irányadó kamata emelkedik, akkor emiatt nő a hitel kamata is. Forint alapú szerződés esetén a BUBOR, Euró devizanem esetén az EURIBOR, svájci frank devizanem esetén a svájci frankra jegyzett LIBOR referencia kamatláb határozza meg a mértékadó kamatláb %-ban kifejezett értékét. A kamatváltozás miatt bekövetkezett esetleges díjmódosulásról (emelkedés vagy csökkenés) a fizetési értesítő „Következő időszak díjai” címszó alatt értesíti a kölcsönvevőt a felperesi jogelőd.
- [4] Az árfolyamkockázat körében egyebek mellett azt a tájékoztatót tartalmazta a kockázatfeltáró nyilatkozat, hogy mivel a kölcsönvevő a deviza alapú hitelt forintban törleszti, így számolnia kell az árfolyamkockázattal is. A törlesztő részlet ugyanis devizában van meghatározva, amely ezután forintra kerül átszámításra. Árfolyam-különbözet keletkezik, ha változik az adott deviza forinthez viszonyított árfolyama a szerződéskötéskor érvényes mértékadó árfolyammal szemben, azaz árfolyam-különbözettel a mértékadó árfolyam és az esedékesség napján jegyzett deviza-forint eladási árfolyam eltérése esetén kell számolni. Fontos azonban tudni, hogy egy deviza árfolyamának jövőbeni változása kiszámíthatatlan.

[5]

Árfolyamváltásra vonatkozó általános tájékoztatást a szerződés mellékletét képező Üzletszabályzat Árfolyamváltás I. és Árfolyamváltás II. fogalmak alatt lehet találni.

A szerződés mellékletét képező Üzletszabályzat gépjármű hitelezési tevékenységre (HITGd/2010.01.01.) egyebek mellett a jelen jogvita szempontjából releváns alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

I.7. Normál deviza konstrukció: Amennyiben a mértékadó devizanem nem forint, a kölcsönbevevő a kamatváltozást és Árfolyamváltás I-et a hitelező hirdeteménye szerint köteles megfizetni, figyelemmel a jelen Üzletszabályzat kamat változására irányadó rendelkezéseire is.

I.17. Mértékadó devizanem: Az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott devizanem. Amennyiben a mértékadó devizanem forint, úgy értelemszerűen az Árfolyamváltás I.-re és az Árfolyamváltás II.-re vonatkozó rendelkezések nem kerülnek alkalmazásra.

I.21. Rendkívüli árfolyam esemény: Rendkívüli árfolyam eseménynek minősül az árfolyam szélsőséges mértékű (25 %-ot meghaladó) növekedése a mértékadó árfolyamhoz képest, vagy egyéb, a Magyar Nemzeti Bank mint jegybank által foganatosított rendkívüli intézkedés (Pl. intervenció sáv eltolása, egyéb pénzügyi szabályok megváltoztatása) amely a forint árfolyamát a jövőben szélsőségesen befolyásolhatja.

I.22. Mértékadó árfolyam: A mértékadó devizanem vételi árfolyama az egyedi kölcsönszerződés létrejött napján.

I.23. Árfolyamváltás:

a.) Árfolyamváltás I.: A mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam változásának függvényében az alábbi képlet szerint meghatározott kamatkülönbözet:

Árfolyamváltás I. = fizetési kötelezettség x ((fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam/mértékadó árfolyam) – 1).

b.) Árfolyamváltás II.: A kölcsönszerződés futamidő lejárt előtti megszűnésekor fizetendő – ki nem terhelt – kamatkülönbözet, amelynek mértéke a szerződés megszűnésének eseteit szabályozó rendelkezésekben külön kerül meghatározásra.

I.34. Teljes hiteldíj mutató (THM): A THM a különböző ajánlatok összehasonlítására, az ügyfél megfelelő tájékoztatására szolgál. Számítása során a pénzügyi intézménynek a hitellel kapcsolatos – kamaton túli egyéb – költségeket is be kell számítani, ezért az ügylet tényleges terheit mutatja százalékos formában. A THM számításának képletét a 41/1997. (III.5.) Korm. r. tartalmazza. A teljes hiteldíj mutató az egyedi kölcsönszerződés létrejöttkor meghatározott hitelminősítési díjat, szerződéskötési díjat, szerződéskötés adminisztrációs díját, valamint kamatot foglalja magában annak figyelembevételével, hogy a felek a kölcsön folyósítás időpontjának a tervezett átadás dátumát megelőző 15. naptári napot tekintik. Deviza alapú kölcsön esetén a törlesztő részletek forintban, a szerződéskötést megelőző 10 napnál nem régebbi árfolyamon vannak figyelembe véve. A THM meghatározása az aktuális feltételek, illetve a hatályos jogszabályok figyelembevételével történt és a feltételek változása esetén a mértéke módosulhat. A THM mutató értéke nem tükrözi sem a hitel árfolyamkockázatát, sem a hitel kamatkockázatát.

V.4. Az esedékessé vált törlesztő részletekre jutó Árfolyamváltás I.-et a hitelező utólag – a hirdeteményben közzétett gyakorisággal – terheli ki, amennyiben a még ki nem terhelt valamennyi Árfolyamváltás I. összege legalább a hirdeteményben meghatározott mértéket

eléri. A szerződés megszűnésekor a hitelező a ki nem terhelt valamennyi Árfolyamváltás I.-et kiterheli, illetve jóváírja.

VI.5. Amennyiben a kölcsönszerződésben megjelölt „mértékadó devizanem” nem magyar forint (HUF) a kölcsönszerződés devizaalapú szerződés, amely esetben a kölcsönbevevő vállalja a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltásból eredő kockázatokat. Az árfolyamváltás lehetséges mértéke Euro esetében a mindenkori intervenció sáv nagysága alapján limitálható, míg egyéb devizák esetében további kockázatot jelent az adott deviza és az Euro keresztárfolyamának változása.

- [6] A felek az egyedi kölcsönszerződéssel egyidejűleg opciós szerződést is kötöttek egymással, melynek értelmében a hitelező a kölcsönt azzal a feltétellel nyújtotta kölcsönbevevő részére, hogy a kölcsönbevevő kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek elsődleges biztosítására a megállapodásban foglaltak szerint opciós jogot alapítanak a hitelező javára. A fentiekre tekintettel a szerződő felek – a kölcsönbevevőnek a hitelezővel szemben fennálló kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségei biztosítására, beleértve a fizetési kötelezettség késedelmes teljesítése miatt felszámított késedelmi kamatot, valamint az esetlegesen felmerülő végrehajtási költségeket is – vételi jogot alapítanak a hitelező javára a kölcsönbevevő tulajdonát képező gépjárműre. A hitelező a vételi jogot a szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem teljesítette. A szerződő felek a hitelező javára alapított vételi jog biztosítására a vételi joggal terhelt gépjármű tekintetében elidegenítési és terhelési tilalmat kötöttek ki. A 8. pont kimondja, hogy a hitelező az opciós szerződés szerint alapított vételi jogát abban az esetben gyakorolhatja, ha kölcsönbevevő a megállapodás 2. pontjában hivatkozott kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban – az esedékességet követő 15 napon belül – akár részben vagy egészben nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá, ha a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül.
- [7] Az opciós szerződés tekintetében is tartalmaz rendelkezést az Üzletszabályzat, I.36. pontjában kimondja, hogy a kölcsön visszafizetésének biztosítására a hitelező javára arra a gépjárműre alapított jelzálogjog vagy opció, amely megvásárlásához a hitelező a kölcsönt a kölcsönbevevőnek folyósítja.
- [8] A V.6. pontja értelmében amennyiben a kölcsönvevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni.
- [9] A II.r. alperes 2010. február 15-én mint készfizető kezes kötött szerződést a felperesi jogelőddel, abban az I.r. alperessel megkötött kölcsönszerződés és Üzletszabályzat teljes ismeretében készfizető kezességet vállalt az I.r. alperes tartozásának fizetési kötelezettségének teljesítésére, beleértve a járulékos költségeket, valamint a kölcsönbevevőt a kölcsönszerződés szerződésszegés miatti felmondása esetén terhelő kártérítési kötelezettséget is. Tudomásul vette, hogy a jogosult a Ptk. és a szerződő felek megállapodása alapján jogosult a kölcsönbevevő nem teljesítése esetén közvetlenül a kezessel szemben érvényesíteni követelését, a kezes nem követelheti, hogy a jogosult a követelését először a kölcsönbevevőtől hajtsa be (készfizető kezesség).
- [10] A Lombard Finanzirozási Zrt. 2010. augusztus 31. napján beolvadással megszűnt, általános jogutódja a felperes.

- [11] Az I-II.r. alperesek törlesztő részlet fizetési kötelezettségüket több alkalommal megszegték, ennek eredményeként a felperes a szerződést 2015. augusztus 31. napján kelt levelében 2015. szeptember 23. napjára felmondta.
- [12] A felperes megváltoztatott keresetében kérte, hogy a bíróság a kölcsönszerződést a részleges érvénytelenség megállapítása mellett megkötéséig visszaható hatállyal nyilvánítsa érvényessé azzal, hogy az induló ügyleti kamat éves százalékos mértékét (13,58 %) a szerződés részévé teszi, valamint kötelezze az alperest 1 449 852.-Ft tőke, 6 697.-Ft szerződés szerinti késedelmi kamat, 1 371 786.-Ft kamatalap után a kifizetés napjáig járó mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamat megfizetésére.
- [13] Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték, egyrészt vitatták a felperesi kereset határozottságát, másrészt érvénytelenségi kifogást terjesztettek elő, hivatkozással arra, hogy a szerződés nem tartalmazza a kamat százalékos mértékét, így az az rHpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjába ütközik, nem tartalmazza az éves százalékban kifejezett hiteldíj mutatót, így az rHpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjába ütközik, nem tartalmazza a törlesztőrészek számát és összegét, a törlesztési időpontokat, így a 213. § (1) bekezdés e) pontjába ütközik, nincs meghatározva kirovó összegben a szerződésben a törlesztőrészek összege, és az árfolyam sem. Hivatkozott az I.-II.r. alperes továbbá arra, hogy az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás nem megfelelő, erre tekintettel a felek közötti szerződés tisztességtelen, így semmis. Bár kockázatfeltáró nyilatkozatot a szerződéskötéssel egyidejűleg aláírt az I. r. alperes, ám annak tartalma nem elégséges ahhoz, hogy az alperesek valóban tisztában legyenek a kölcsönügylet kockázataival, a felperesi jogelőd egy más konstrukció kockázatairól tájékoztatta őket.
- [14] Az I. r. alperes viszontkeresetet is terjesztett elő a perben, amelyben kérte, hogy a bíróság kötelezze a felperest a forgalmi rendszámú típusú személygépkocsi törzskönyvének kiadására, hivatkozással arra, hogy az opciós jog öt éves maximális időtartama eltelt, azt a felperes jogalap nélkül birtokolja.
- [15] A viszontkeresettel szemben előterjesztett ellenkérelmében a felperes a viszonkereset elutasítását kérte hivatkozással arra, hogy a kikötött opciós jog úgynevezett zárt opció, csak a szerződés azonnali hatályú felmondásától számított meghatározott időn belül élhet a vételi joggal a jogosult. A felperes opciós joga tehát nem járt le 2015. február 15. napján, opciós jogát a felperes jogszerűen gyakorolta a felmondással egyidejűleg.
- [16] A kereset alaptalan, a viszontkereset alapos.
- [17] A bíróság a tényállást a peres felek előadásai, a kölcsönszerződés, az opciós szerződés, az Üzletszabályzat, a hirdetmény, a felmondással kapcsolatos okiratok, az elszámolással kapcsolatos okirati bizonyítékok, és tanúk vallomásai, a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalma, és a rendelkezésre álló egyéb okirati bizonyítékok alapján állapította meg.
- [18] A felek jogviszonyára irányadó Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 523. § (1) bekezdése értelmében kölcsönszerződés alapján a pénzüintézet, vagy más hitelező köteles meghatározott pénzösszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.
- [19] A (2) bekezdés szerint, ha a hitelező pénzüintézet – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – az adós kamat fizetésére köteles (bankkölcsön).
- [20] Az rPtk. 205. § (1) bekezdése alapján a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre.

- [21] Az rPtk. 200. § (1) bekezdése alapján a szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg. A szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha a jogszabály az eltérést nem tiltja. A (2) bekezdés kimondja, hogy a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges.
- [22] A felek jogviszonyára irányadó hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (rHpt.) szerződéskötéskor hatályos 213. § (1) bekezdése alapján semmis az a fogyasztási lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza
- a) a szerződés tárgyát
  - b) az éves százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót, a hiteldíj mutató számítása során figyelembe nem vett egyéb – esetleges – költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést
  - c) a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves százalékban kifejezett értékét
  - d) azon feltételeknek, illetőleg körülményeknek a részletes meghatározását, amelyek esetében a hiteldíj megváltoztatható
  - e) a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat
- [23] A (3) bekezdés kimondja, hogy a szerződés semmisségére csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.
- [24] Az rHpt. 203. § (4) bekezdése alapján fogyasztónak minősülő ügyféllel kötendő, devizahitel nyújtására irányuló, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmazó szerződés esetén a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásul vételét az ügyfél aláírásával igazolja.
- [25] Az (5) bekezdés a) pontja kimondja, hogy a (4) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell a devizahitel nyújtásra irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletre.
- [26] Az rPtk. 375. § (1) bekezdése értelmében, ha a tulajdonos másnak vételi jogot (opció) enged, a jogosult a dolgot egyoldalú nyilatkozattal megvásárolhatja. A vételi jogra vonatkozó megállapodást – a dolog és a vételár megjelölésével – írásba kell foglalni.
- [27] A 375. § (4) bekezdése alapján a vételi jogra a visszavásárlási jog szabályait kell alkalmazni.
- [28] Az rPtk. 374. § (2) bekezdés alapján a visszavásárlási jogot legfeljebb öt évre lehet kikötni; az ezzel ellentétes megállapodás semmis.
- [29] Az rPtk. 193. § (1) bekezdése alapján aki jogalap nélkül van a dolog birtokában, köteles a dolgot a birtoklásra jogosultnak kiadni. Ezzel egyezően rendelkezik a Ptk. 5:9. § (1) bekezdése is.
- [30] A perben az alperes a szerződés létrejöttét és annak alapján a kölcsönösszeg átvételét nem vitatta, ugyanakkor vitatta a szerződés deviza alapúságát. E körben a bíróság arra mutat rá, hogy a deviza alapú kölcsönszerződésekkel kapcsolatos perekben felmerült egyes elvi kérdésekről szóló 6/2013. PJE határozat alapján a deviza alapú kölcsönszerződések devizaszerződések. A felek a hitelezőnek és az adósnak a kölcsönszerződésből fakadó pénztartozását egyaránt devizában határozták meg (kirovó pénznem) és azt mindkét fél forintban volt köteles teljesíteni (lerovó pénznem). E szerződéstípusnál az adós az adott időszakban irányadó forintkölcsönnél kedvezőbb kamatmérték mellett forintban adósodott el, amiből következően ő viseli az árfolyamváltozás hatásait. A deviza alapú kölcsönszerződés megkötésekor a kölcsönvevő szándéka arra irányult, hogy forintban jusson a kölcsönhöz, és

tartozását is forintban fizesse vissza, kamatfizetési kötelezettsége ugyanakkor a szerződéskötés idején jellemző forintkölcsönre irányadó kamatnál jelentősen alacsonyabb legyen. A deviza alapú kölcsön is devizakölcsön, mivel a tartozás devizában van meghatározva, ugyanakkor a hitelező a kölcsönt forintban köteles folyósítani, az adós pedig forintban köteles törleszteni. A deviza alapú kölcsönszerződés konstrukciója nem ütközik jogszabályba.

- [31] A kölcsönösszeg meghatározásának e szerződéseknél két tipikus módja van. Vannak olyan deviza alapú kölcsönszerződések, amelyek a kölcsönt devizában határozzák meg, és a szerződés egyéb rendelkezései nem hagynak kétséget a felől, hogy a devizát a szerződésben meghatározott időpontban, a szerződésben – tipikusan – a kölcsönt nyújtó pénzügyi intézmény vételi árfolyamán kell átszámítani forintra. Ezt az összeget folyósítja a pénzügyi intézmény, az adósnak pedig a kölcsönadott devizának megfelelő összeget és annak járulékait kell visszafizetnie forintban az aktuális eladási árfolyam figyelembevételével.
- [32] A másik szokásos meghatározási mód, hogy a kölcsönt forintban határozzák meg, de a szerződés egyéb rendelkezéseiből következően egyértelmű, hogy a kölcsön devizában kerül megállapításra, a szerződésben meghatározott időpontban az ott meghatározott pénzügyi intézmény vételi árfolyamok figyelembevételével, és ezt az összeget valamint annak járulékait kell az adósnak forintban visszafizetnie a mindenkor irányadó eladási árfolyamon számítva. Egyik meghatározási mód sem sérti a Ptk. 523. §-ában írtakat.
- [33] A fentiekre figyelemmel a kölcsönszerződés lényegi elemei a felek szerződésében szerepelnek, a kölcsön összegét a szerződő felek a szerződésben meghatározták, annak visszafizetésére az alperes kötelezettséget vállalt, bár a felek forintban határozták meg a kölcsön összegét, de a szerződés rendelkezéseiből egyértelmű, hogy a kölcsön összege devizában került meghatározásra. Erre irányult a szerződő felek akarat. A bíróság azt állapította meg, hogy a felek között a deviza alapú kölcsönszerződés létrejött.
- [34] A bíróság nem osztotta azon alperesi álláspontot, hogy a kölcsönszerződés semmis lenne az rHpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással, mivel nem tartalmazza a szerződés tárgyát, a b) pontra hivatkozással, mivel nem tartalmazza az éves százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót, az rHpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján, mivel nem tartalmazza a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves százalékban kifejezett értékét, illetve semmis a 213. § (1) bekezdés e) pontja alapján is, mivel nem tartalmazza a törlesztőrészek számát, összegét és törlesztési időpontokat. Ezzel szemben, amint a bíróság a tényállási részben is megállapította, a felek a szerződés tárgyát egyértelműen meghatározták, egyértelműen kiderül a szerződés rendelkezéseiből, hogy milyen összegű kölcsönre kötötték a felek a szerződést, illetve meghatározták a törlesztőrészek számát, összegét és a törlesztési időpontokat is, így a bíróság az alperes azon védekezését nem fogadta el, amely szerint a felek szerződése az rHpt. 213. § a) és e) pontjába ütközik, így ez a szerződés semmisségét eredményezné.
- [35] Arra is hivatkozott az alperes a perben érvénytelenségi kifogásként, hogy semmis a szerződés, mivel a kamat nem került százalékos mértékben feltüntetésre.
- [36] A felek jogviszonyára irányadó rHpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján semmis az a fogyasztási lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves százalékban kifejezett értékét. A felperes maga sem vitatta, hogy a kamat százalékos mértéke nem került feltüntetésre, erre figyelemmel a fenti jogszabály értelmében semmis a felek közötti

szerződés. Ugyanakkor a bíróság osztotta a felperes álláspontját, amely szerint a rendelkezésre álló adatok alapján a kamat éves százalékos mértéke egyértelműen kiszámítható, feltüntetésének elmaradása a kölcsönszerződés formai hiányosságát jelenti. Az rPtk. 237. § (2) bekezdés második fordulata alapján az érvénytelen szerződést érvényessé lehet nyilvánítani, ha az érvénytelenség oka megszüntethető.

[37] Mindezekre figyelemmel a felek között létrejött kölcsönszerződés rendelkezései alapján az ügyleti kamat induló mértéke megállapítható, a kamat százalékos mértéke kiszámítható. Nyilvánvalóan a felperesi jogelőd nem nyújtott kamatmentes kölcsönt az alperes részére. (BH.2017/159. c.) pont)

[38] A THM számítással kapcsolatos alperesi érvénytelenségi kifogás körében a bíróság kiemeli, hogy az Üzletszabályzat THM-re vonatkozó rendelkezése a betéti kamat, az értékpapírok hozama és a teljes hiteldíj mutató számítására és közzétételéről szóló 41/1997. (III.5.) Korm. r. előírásaira utal. E jogszabály 8. § (1) bekezdése szerint a teljes hiteldíj mutató az a belső kamatláb, amely mellett az ügyfél által visszafizetendő tőke és hiteldíj egyenlő az ügyfél által a hitel folyósításáig bezárólag a kölcsönrel kapcsolatban fizetett összes költséggel csökkentett hitelösszeggel. A bíróság a szerződés rendelkezései alapján azt állapította meg, hogy a felek szerződése a THM-et a 41/1997. (III.5.) Korm. rendeletben foglalt követelmények szerint tartalmazza, nem ütközik az rHpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjába emiatt a szerződés. Rámutat a bíróság arra is, hogy amennyiben tévesen is kerülne feltüntetésre a teljes hiteldíj mutató, az sem eredményezi a fogyasztói kölcsönszerződés érvénytelenségét (BH.2019/83. b.) pont).

[39] Az I-II. r. alperes hivatkozott arra is, hogy a perbeli Üzletszabályzat nem vált a szerződés részévé. A bíróság ezzel szemben a szerződés, mint teljes bizonyító erejű magánokirat adatai alapján azt állapította meg, hogy az Üzletszabályzat a szerződés részévé vált. A kölcsönszerződésben az I.r. alperes kifejezetten azt a nyilatkozatot tette, hogy az egyedi kölcsönszerződésben, az opciós szerződésben, valamint az Üzletszabályzatban, a hirdetményben foglaltakat megismerte, megértette, azokat jelen szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismeri el, és az Üzletszabályzat átvételét a szerződés aláírásával nyugtázza. Az egyedi kölcsönszerződést az I.r. alperes aláírta, ezzel a felperes eleget tett azon kötelezettségének, hogy bizonyítsa, hogy az a szerződés részévé vált. Ezzel szemben az alperest illette volna meg ellenbizonyítás, azonban az alperes ellenbizonyításra indítványt nem tett és határozott tényállítást sem tett akörben, amely e szerződéssel rendelkezéssel ellentétes lett volna.

[40] Az rPtk. 205/B. § (1) bekezdése értelmében az általános szerződési feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta.

[41] A (2) bekezdés kimondja, hogy külön tájékoztatni a másik felet arról az általános szerződési feltételről kell, amely a szokásos szerződési gyakorlattól, a szerződésre vonatkozó rendelkezésektől lényegesen, vagy valamely korábban, a felek között alkalmazott kikötéstől eltér. Ilyen korábbi gyakorlatot szokásos szerződési gyakorlattól eltérő rendelkezés a peres felek közötti szerződés mellékletét képező általános szerződési feltételek között nem szerepel, a felperesi jogelőd lehetővé tette, hogy az alperes az általános szerződési feltétel tartalmát megismerje, azt az I.r. alperes kifejezetten elfogadta, így a szerződés részévé vált.

[42] Az árfolyamkockázattal kapcsolatos alperesi érvénytelenségi kifogás kapcsán a bíróság az alábbiakra mutat rá:

- [43] A tanúként meghallgatott és vallomásaik alapján nem állapítható meg, hogy a konkrét perbeli szerződéskötést megelőzően az I.r. alperes az árfolyamkockázat tárgyában szóban konkrétan milyen tájékoztatást kapott, illetve hogy az eltért-e a kockázatfeltáró nyilatkozatban megadott tájékoztatástól és ha igen, mennyiben. Erre tekintettel a bíróság az árfolyamkockázat tisztességtelenségének vizsgálata során a felek közötti szerződés, az általános szerződési feltételeket tartalmazó Üzletszabályzat, és a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmát vette alapul.
- [44] Az rHpt. 203. § (4) bekezdése alapján fogyasztónak minősülő ügyféllel kötendő devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén a pénzügyi intézmények fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásul vételét az ügyfél aláírásával igazolja. A kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmára pedig az (5) bekezdés a) pontja tartalmaz rendelkezéseket, mely szerint a kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmazni kell a devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését valamint annak hatását a törlesztőrészletre.
- [45] A Kúria 6/2013. számú PJE határozatában foglaltak szerint a pénzügyi intézményt a jogszabály alapján terhelő tájékoztatási kötelezettségnek ki kell terjednie az árfolyamváltozás lehetőségére, és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészletekre. A tájékoztatási kötelezettség nem terjedhet ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, a kockázat reális voltára, valószínűségére, mivel az árfolyam emelkedésének, csökkenésének nincs pontosan előre látható kiszámítható mértéke, illetve korlátja különösen hosszú időintervallum esetén. Amennyiben a fogyasztó nem kapott megfelelő tájékoztatást a szerződéses kockázatokról, úgy a szerződés feltételei nem felelnek meg az átláthatóság követelményeknek, és ez a szerződés tisztességtelenségét eredményezheti.
- [46] A 2/2014. számú PJE határozat szerint az árfolyamkockázatról való tájékoztatás tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor – figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is – nem volt világos, és nem volt érhető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás, vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy őt csak korlátozott mértékben terheli, akkor a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, amelynek következtében a szerződés érvénytelen.
- [47] Az Európai Unió Bíróságának C-51/17. szám alatti ítélete kimondja, hogy a szerződési feltételeket világosan és érhetően kell megfogalmazni, a pénzügyi intézménynek elegendő tájékoztatást kell nyújtani a kölcsönfelvevő számára ahhoz, hogy az utóbbi tájékozott és megalapozott döntéseket hozhasson. Az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek nemcsak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érhetőnek kell lennie a fogyasztó számára abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes, és körültekintő átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit is.
- [48] A pénzügyi intézmény tájékoztatása akkor megfelelő, hogy ha a pénzügyi intézmény úgynevezett kockázatfeltáró okiratban ad tájékoztatást az árfolyamváltozás hatásairól a fenti tartalommal oly módon, hogy a fogyasztónak kellő idő álljon rendelkezésre annak

átanulmányozására, értékelni a fizetési kötelezettségekre kiható jövőbeni lehetséges hatásait, és ennek megfelelően tudjon megalapozottan döntést hozni arról, hogy a kölcsönszerződést meg kívánja-e kötni vagy sem. Önmagában azonban az a körülmény, hogy a szerződés megkötésekor kerül sor a devizaárfolyam változás kockázatairól történő tájékoztatásra, nem eredményezi a szerződéses rendelkezések tisztességtelenségét. A nem külön íven szerkesztett, de egyébként tartalmilag helyes tájékoztatás is lehet megfelelő, amennyiben az megfelelően kiemelt és érhető.

[49] Az árfolyamkockázat tisztességtelenségének megítélése során a bíróság figyelemmel volt az Európai Bíróság C-227/18. számú ítéletére is, mely kimondta, hogy a világos és érhető megfogalmazás követelményeinek megfelel az a deviza alapú kölcsönszerződés, amely olyan feltételt tartalmaz, amely úgy terheli a fogyasztóra az árfolyamkockázatot, hogy nem figyelmezteti kifejezetten arra, hogy az árfolyamváltozásnak nincs felső határa, és amely csak tájékoztató jelleggel említi meg a kölcsön devizában kifejezett összegét, és a törlesztő részletek nemzeti fizetőeszközben kifejezett összegét, amennyiben a fogyasztót nem csupán arról a lehetőségről tájékoztatták, hogy annak a devizának az árfolyama, amelyben a kölcsönszerződést megkötötték emelkedhet vagy csökkenhet, hanem értékelni tudja az árfolyamkockázatnak a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt esetlegesen jelentős gazdasági következményeit is, és másfelől a kölcsönfelvevő rendelkezésére bocsátott teljes összeg és a törlesztőrészletek összege egyértelműen meghatározható.

[50] A Kúria Konzultációs Testülete 2019. április 10-i üléséről készült emlékeztető 8.) pontjában az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatással összefüggésben rögzítette, hogy a tájékoztatás – összhangban az Európai Unió Bírósága vonatkozó iránymutatásával – akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztőrészlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint ha abból az is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet. A 9.) pont szerint a tájékoztatásból egyértelműen ki kell tűnnie nemcsak annak, hogy az árfolyamváltozással számolni kell, hanem annak is, hogy ez nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nemcsak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztőrészleteket.

[51] A bíróság a felek között létrejött szerződés, az Üzletszabályzat, és a kockázatfeltáró nyilatkozat együttes értékelésével azt állapította meg, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozatból illetve a szerződés rendelkezéseiből egyértelműen nem tűnik ki az, hogy a HUF/CHF árfolyam negatív irányba történő akár jelentős megváltozására jelentős esély van, amelynek bekövetkezte esetén a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül megemelkedik, és ennek a kockázata kizárólag az alperest terheli. A tájékoztatás lehetőségként és nem valós veszélyként utal a forint gyengülése esetén előálló jogkövetkezményekre, abból az tűnik ki, hogy a deviza árfolyamának időbeli változása kiszámíthatatlan, azonban az nem egyértelmű, hogy az árfolyam kedvezőtlen változása bármikor bekövetkezhet a futamidő alatt, és amiatt felső határ nélkül is emelkedhet az adós fizetési kötelezettsége. Mindezek alapján a világosság és érthetőség követelményének nem tesz eleget az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás, mert csak utalást tartalmaz az árfolyamváltozás lehetőségére, de világos és átlátható tájékoztatást nem tartalmaz az árfolyamváltozás alperes kötelezettségeire vonatkozó hatásáról. A megfogalmazás alapjának túl általános volta miatt tehát az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó sem tudta értékelni az árfolyamkockázatnak a

- pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt esetlegesen jelentős gazdasági következményeit. Az árfolyamkockázat nem megfelelő, e szerződéses rendelkezés tisztességtelen.
- [52] A 2/2014. számú PJE határozat szerint, ha nem megfelelő tájékoztatás, vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, annak következtében a szerződés részlegesen vagy teljesen érvénytelen. A perbeli esetben, tekintettel arra, hogy a főszolgáltatás része az árfolyamkockázat, így a szerződés teljesen érvénytelen.
- [53] Az érvénytelenség jogkövetkezményeiről szóló 1/2010. (VI.28.) PK. vélemény 2.) pontja értelmében az érvénytelenség általános jogkövetkezménye az, hogy az ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani, vagyis a felek által célzott joghatások nem érhetők el. Ez a jogkövetkezmény amelyet semmisség esetén a bíróságnak hivatalból kell alkalmaznia, illetve amelyre a törvény kivételt nem tesz, bárki határidő nélkül hivatkozhat. Jelen eljárásban, ahol a felperes a kölcsönszerződésből erdő fizetési igényét érvényesíti az alperessel szemben az alperes sikeresnek bizonyuló érvénytelenségi kifogása esetén a bíróság csak a semmisség általános következményeit veheti figyelembe. Más érvénytelenségi jogkövetkezmény alkalmazásához az alperes részéről viszontkereset, míg felperes részéről az érvénytelenség esetére további kereseti kérelem előterjesztése lenne szükséges. A felperes előterjesztett eshetőlegesen további keresetváltozás iránti kérelmeket, azonban a bíróság álláspontja szerint a keresetváltoztatás törvényi feltételei nem álltak fenn, erre tekintettel a felperes keresetváltoztatás iránti kérelmét az azt visszautasító, illetve elutasító végzésben írt indokokkal visszautasította illetve elutasította.
- [54] Mindezekre tekintettel tehát a bíróság a felperes keresetét elutasította.
- [55] Az alperesi viszontkereset körében a bíróság az alábbiakra mutat rá:
- [56] A felek közötti szerződés mellékletét képező Üzletszabályzat V.6. pontja értelmében, amennyiben a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét, és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni.
- [57] Az opciós szerződés 5. pontja értelmében a vételi jogot a szerződés aláírásától számított öt éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja a hitelező, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem teljesítette.
- [58] A rendelkezésre álló adatok alapján a bíróság azt állapította meg, hogy az alperes a vételi jog alapítására tekintettel jutott a perbeli gépjármű törzskönyvéhez. A törzskönyv birtokban tartására vonatkozó jogosultság ugyanakkor járulékos, az opciós joghoz tartozó jellegű kötelezettség volt.
- [59] A Ptk. 200. § (1) bekezdésében diszpozitív rendelkezései alapján nem lenne kizárt az, hogy a szerződő felek a Ptk-ban nem nevesített önálló, atipikus biztosítékot kössenek ki, ezen biztosíték atipikus jellegének azonban a kölcsönszerződés illetve az általános szerződési feltételek rendelkezésiből egyértelműen ki kellene tűnnie. Ilyen kikötést azonban megállapítani a felek között megkötött szerződést illetően nem lehet.
- [60] Az Üzletszabályzat VII.1. pontja a kölcsönbevevő kötelezettségévé teszi, hogy a hatósági nyilvántartásból a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvbe a hitelező javára vételi jogot vagy jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat

jegyeztesse be, és ennek megfelelően úgy rendelkezzen, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező, mint a korlátozás jogosítottja részére küldje meg.

- [61] E rendelkezésből egyértelmű, hogy a gépjármű forgalmi engedélyébe és törzskönyvébe a vételi jog biztosítására szolgál a bejegyzés. Sem e rendelkezésből önállóan, sem a szerződés vagy Üzletszabályzat más rendelkezései együttes értelmezésből nem következik, hogy a felperes javára a törzskönyv birtoklása önálló biztosítékként került volna megfogalmazásra, hanem csak az opció valamint az elidegenítési és terhelési tilalom kikényszeríthetősége érdekében. Ugyanakkor e biztosítékok az opciós jog gyakorlására nyitva álló öt éves határidő leteltére tekintettel megszűntek, így a felperes mivel jogalap nélkül van a törzskönyv birtokában, így köteles a törzskönyvet a birtoklásra jogosultnak, azaz az I.r. alperesnek kiadni.
- [62] A fentiekre figyelemmel a bíróság a felperest pedig kötelezte a törzskönyv kiadására.
- [63] Az alperes tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmének a bíróság nem adott helyt, mivel nem merült fel olyan jogkérdés, mely indokolta volna a Pp. 126. § (2) bekezdés szerint az eljárás felfüggesztését, másrészt a per tartama alatt az alperes által hivatkozott C-260/18. sz. ügyben érdemi döntés is született.
- [64] A perben az alperes pernyertes lett, így a bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdés alapján a felperest kötelezte az alperesek perköltségének megfizetésére a becsatolt költségjegyzék alapján azzal, hogy a viszontkereset ügyvédi munkadíját 50 000.-Ft-ra mérsékelte a viszontkeresetet illetően az ügy megítélésére, illetve a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységre figyelemmel. Erre tekintettel a megállapított perköltség 260 000.-Ft ügyvédi munkadíjból, valamint 21 000.-Ft eljárási illetékből áll.
- [65] Az ügyvédi munkadíjat a bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi munkadíjról szóló 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 2. § (1) bekezdése alapján állapította meg, annak mértékét a (2) bekezdés alapján mérsékelte.

Záró rész

Nagyatád, 2021. január 25.

dr. Gelencsér Szabolcs s.k.
bíró